

**Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane**

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Kommunehuset, 4440 Tonstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47 38 17 62 03
fmavgso@statsforvalteren.no
www.svr.no

Delegert vedtak

Statnett SF v/ Sigbjørn Sirnes
Nydalen allè 33
0484 Oslo

Arkivsaksnr: 2021/2932-0

Saksbehandler: Guro Sødergren

Dato: 12.11.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR		
Verneområdestyret for SVR - delegert utvalg	107/21	

Tillatelse til motorisert ferdsel for nødvendig drift og vedlikehold av transmisjonsnettet i Setesdal Vesthei og Ryfylkeheiane landskapsvernområde, Statnett SF

Viser til søknad om motorisert ferdsel i verneområdene i Setesdal Vesthei og Ryfylkeheiane datert den 21.3.21. Vil i samme anledning beklage lang saksbehandlingstid.

Vedlagt ligger saksutredning med vedtak som fungerer som et løyve som skal tas med under transport med snøskuter eller med helikopter.

Det er i søknaden også søkt om bruk av ATV. Forvalter har orientert Statnett SF per. e-post datert den 12.11.21 at denne type motorisert ferdsel skal søkes utenom ved spesielle tilfeller.

Med hilsen
Guro Sødergren
Verneområdeforvalter SVR

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi:

Sirdal kommune

Kvinesdal kommune

Statsforvalteren i

Agder

Tonstad

4440

TONSTAD

Nesgata 11

4480

KVINESDAL

Postboks

4804

ARENDAL

504

Vedtak

I medhold av kapittel IV, punkt 5.4 bokstav b i Forskrift om vern av Setesdal Vesthei – Ryfylkeheiene landskapsvernområde får Statnett SF dispensasjon til å kunne bruke snøskuter og helikopter til nødvendig drift og vedlikehold av transmisjonsnettet ved disse strekningene:

- Solhom- Honna
- Tjørhom- Lyse
- Suleskard- Heiestøl (Rosskrepp)
- Ådneram- Duge

Dispensasjonen gjelder et åpent løyve for 3 snøskutere (som kjører ifølge) uten fast avgrensning på antall transporter med snøskuter og helikopter. Dispensasjonen gjelder for Statnettansatte eller personell på oppdrag for Statnett. Dispensasjonen gjelder frem til 30. april hvert år. Snøskuter skal være merket med Statnett logo.

Dispensasjon til bruk av ett helikopter gjelder hele året med unntak av periodene 15. mars til 15. juni og 20. august til 1. oktober. Dette med hensyn til hekkelokaliteter, ynglingstid og villreinjakt.

Dispensasjonen for snøskuter og helikopter er gyldig frem til 2025.

Dispensasjonene er gitt med disse vilkårene:

- En samlet logg over antall transporter og type kjøretøy skal sendes til forvaltningssekretariatet innen 1. november hvert år.
- Løyvet skal være med under transport.
- Transporten skal foregå hensynsfullt, slik at ulempene for naturmiljøet og allmenne interesser reduseres til et minimum.
- Dersom det blir observert villrein under transport skal turen avventes til faren for forstyrrelser er over.
- Helikoptertransport skal følge korteste mulige rute og om mulig ikke fly lavere enn 300 meter over bakkenivå.
- Dersom transporten lander på andres eiendom, må innehaver av løyvet selv innhente samtykke fra grunneier.

Løyvet kan trekkes tilbake på kort varsel i perioder dersom hensyn til viltet krever det.

Saksopplysninger

Bakgrunn for søknad

Søknaden gjelder kjøring med snøskuter, 3 snøskutere ifølge pr. tur, på snødekt mark og overflygning med helikopter knyttet til ledningsnettet til Statnett SF. Helikopter blir sjelden brukt.

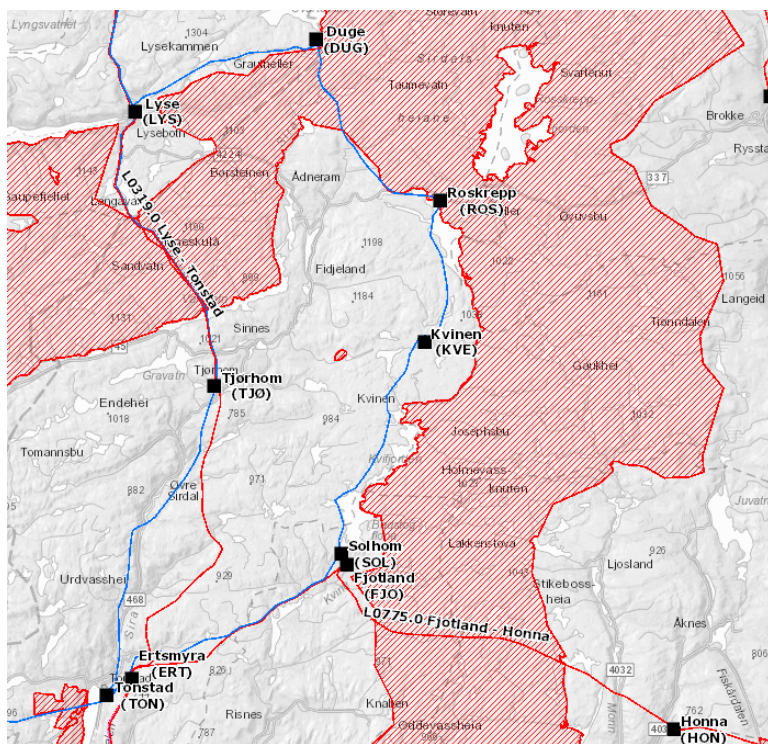
Formålet med søknaden er transport av personell og utstyr i forbindelse med nødvendig drift og vedlikehold av transmisjonsnettet.

Kjørerute vil alltid være korteste vei inn til ledningstrase. Traseen kjøres tur/retur i samme spor. Statnett har egne retningslinjer som krever GPS logging av hver tur til bruk som underlag ved evt. henvendelser om kjørerute.

Ledningsnettet som krysser Setesdal -Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane landskapsvernområdet:

- Solhom- Honna
- Tjørhom- Lyse
- Suleskard- Heiestøl (Roskrepp)
- Ådneram- Duge

Det søkes om å få innvilget på 5 år, f.o.m 2021 t.o.m. 2025.

Oversiktskart over ledningsnettet, rødt og blått er ledningstrase.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiene landskapsvernområde av 28.4.00.
- Forvaltningsplan for SVR, godkjent 2015.
- Naturmangfoldloven.

Hjemmelsgrunnlag

Verneforskrift

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiene landskapsvernområde ble vernet ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000.

Formålet med vernet går frem av kapittel III i Forskrift om vern av Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiene landskapsvernområde:

- “1. Å ta vare på et sammenhengende, særpreget og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområder med et særpreget plante- og dyreliv, stølsområder, beitelandskap og kulturminner.
2. Å ta vare på et sammenhengende fjellområde som leveområde for den sørligste villreinstammen i Europa. “

Motorisert ferdsel i verneområdet reguleres av verneforskriften kapittel IV, punkt 5. Motorisert ferdsel på land samt start og landing med motordrevne luftfartøy er forbudt i landskapsvernområdet, herunder også henting og bringing av passasjerer og gods selv om landing i fysisk forstand ikke finner sted.

Etter punkt 5.4, bokstav b, kan forvaltningsmyndigheten ved søknad gi dispensasjon til nødvendig luft- og snøskutertransport i forbindelse med tilsyn og vedlikehold av kraftanlegg. Ved akutte uforutsette behov har tiltakshaver kun meldeplikt. Dette er utdypet i kapittel 2.2.3 i Forvaltningsplan for SVR.

Frafjordheiane landskapsvernområde og dei tilgrensande naturreservata Ørestø og Migaren vart oppretta ved Kronprinsregenten sin resolusjon 19.12.2003. Direktoratet for naturforvaltning vedtok 30.01.2004 ei mindre endring i verneforskrifta

Føremålet med opprettinga av Frafjordheiane landskapsvernområde er etter §2 mellom anna:

- å ta vare på eit representativt, særprega og vakkert landskap, med bratte fjord- og dalsider via lågheiar opp til glattskurt høgfjell.
- å ta vare på vatn og vassdrag, viktige leveområde for eit særmerkt plante-og dyreliv, geologiske landskapsformer, samt beite- og stølslandskap med automatisk freda og nyare tids kulturminne.

Motorferdsel i sammenheng med drift og vedlikehold av anlegg og linjer er ikke søknadspliktig i Frafjordheiane landskapsvernområde.

Forvaltningsplan for verneområdene i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane

Forvaltningsmål: virksomheten til kraftprodusentene knyttet til tilsyn i vanlig drift og vedlikehold av kraftverksinstallasjoner og kraftlinjer skal ha klare rammer.

Virksomhet som kan dokumentere et stort og uforutsett transportbehov kan søke om åpne løyper uten fast avgrensning på antall transporter med snøskuter.

Forvaltningsmyndighet

Styret for verneområdene i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane har forvaltningsmyndighet for Setesdal Vesthei – Ryfylkeheiane landskapsvernområde.

Verneområdestyret har i styresak 5/2013 delegert myndighet til verneområdeforvalterne til å fatte vedtak i søknader om dispensasjon til ferdsel etter verneforskriften.

Vurdering

Statnett er pålagt av Norges vassdrags og energidirektorat å gjennomføre årlig befarings av kraftnettet, da spesielt etter isen har smeltet fra kablene for å se etter mulige vinterskader på linjene. Statnett har siden 2015, etter en grundig gjennomgang av hjemler, startet en søknadsprosess for de områdene der den periodiske befarings er søknadspliktig.

Ledningsnettet det søkes om å benytte snøskuter og helikopter strekker seg fra Duge i nord til Solhom i sør.

Kjørerutene følger i stor grad kraftlinjene fra:

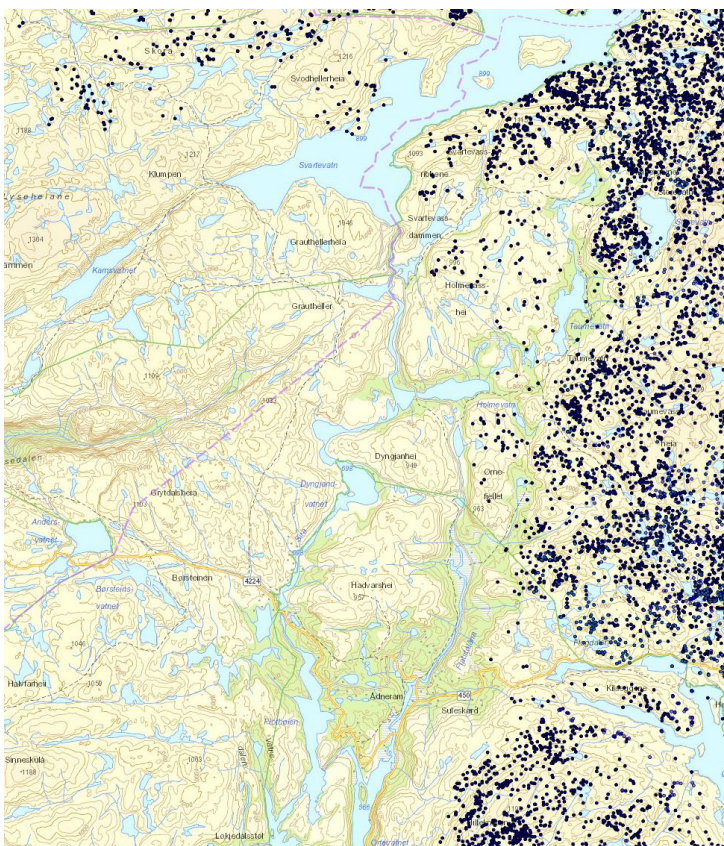
- Solhom- Honna, SVR
- Tjørhom- Lyse, SVR
- Suleskard- Heiestøl (Rosskrepp), Frafjordheiane
- Ådneram- Duge, SVR

Etter § 7 i Naturmangfoldloven skal de miljørettslige prinsippene i § 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Forvaltningsmyndigheten må ved alle tiltak som vedrører naturmangfoldet, vurdere søknadene etter disse paragrafene.

Villrein

Selv om ingen av kjøretrassene krysser særskilte trekk eller kalvings områder som er forankret i forskriften, er det likevel viktig leveområde for villreinen. Oversiktskart under viser villreinens bruk av område fra 2006- 2019:

GPS merket villrein sin bruk av området (2006- 2019) ved kjøretrase fra Ådneram-Duge og Suleskard- Heiestøl (dyreposisjoner.no)

*GPS merket villrein sin bruk av området (2006- 2019) ved kjøretrase fra Solhom-
Honna*

*Kjøretrase fra Tjørhom til Lyse er det ikke avmerket villrein med GPS i perioden mellom
2006- 2019.*

Det er viktig at løyvet har med vilkår om at det kan trekkes tilbake dersom hensyn til viltet gjør det nødvendig og at det må vises hensyn dersom det blir oppdaget villrein under transporten.

Rovfugl

Forvalter kjenner til flere lokaliteter for rovfugl i nærhet til ledningstrase. Rovfugl er sårbare for forstyrrelser fra mars- juni. Snøskuter og helikopter er en forbigående forstyrrelse og det kan derfor gis tillatelse. Det er satt vilkår i vedtaket om begrensning av hvilken periode det kan nyttes helikopter.

Kunnskapsgrunnlaget som foreligger for å vurdere det omsøkte tiltaket sin innvirkning på verneverdiene må vurderes som godt (§ 8), det legges derfor liten vekt på føre-var-prinsippet i Naturmangfoldloven (§ 9)

Den snøskuter- og helikoptertransporten det søkes om medfører så langt forvaltningsmyndigheten kan se svært liten risiko for alvorlige og irreversible skader på naturmangfoldet. Transport med helikopter og snøskuter vil i svært liten grad etterlate seg kjørespor og eventuelle forstyrrelser er avgrenset i tid og dreier seg i all hovedsak om støy. Transportene vil i stor grad følge ledningsnettet. Faren for forverring av naturmiljøet blir derfor vurdert som liten (§ 11 i Naturmangfoldloven). Det er likevel viktig at en ikke bare ser på den aktuelle transporten isolert sett, men har et langsiktig og helhetlig perspektiv på omfanget av motorferdselen for de aktuelle trassene.

Etter forvaltningsmyndighetens syn vil den omsøkte motorferdselen bare i liten grad føre til større belastning på økosystemet i området (§ 10 i Naturmangfoldloven). I henhold til transportbehovet som er skissert i søknaden, vurderer forvaltningsmyndigheten bruk av snøskuter og helikopter som det beste alternativet (§ 12 i Naturmangfoldloven).

Konklusjon

Den omsøkte helikopter- og snøskutertransporten vil bare i liten grad ha negativ innvirkning på verneverdiene i Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiene landskapsvernområde og kommer ikke i konflikt med verneformålet. Det kan derfor gis dispensasjon.